

خلیج فارس

پشت پرده خروج قطر از اوپک چیست؟ جنگ اقتصادی تمیم علیه بن سلمان

گروه بین‌المللی: در شرایطی که در سایه فرمانبرداری محض رژیم سعودی از آمریکا، این روزها تنها نامی از اوپک باقی مانده است، قطر اعلام کرد اوایل سال آینده میلادی به شکلی رسمی از این نهاد اقتصادی خارج خواهد شد. سعد شریده الکعبی، وزیر امور انرژی قطر، روز دوشنبه در کنفرانسی مطبوعاتی ضمن اعلام این خبر، تصریح کرد تصمیم قطر برای خروج از اوپک سیاسی نیست، بلکه برای تمرکز بر تولید گاز مایع است که کشور قطر بزرگ‌ترین صادرکننده آن در جهان به شمار می‌رود به طوری که صادراتش از آن به ۷۷ میلیون تن در سال رسیده است و می‌خواهد آن را به ۱۱۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۴ برساند. در حالی که به نظر نمی‌رسد این توجیه قطر برای خروج از اوپک بسیاری را چه در داخل اوپک یا خارج از این سازمان متقاعد کند، چرا که عضویت و نقش فعال قطر در اوپک از سال ۱۹۶۱ با وجود اینکه یکی از اعضای کوچک سازمان اوپک بوده و تولید نفت آن زانه ۶۰۰ هزار بشکه است، نمی‌تواند مانعی برای توسعه میدان‌های گازی این کشور و افزایش صادرات آن باشد. این تصمیم قطر درست چند روز پیش از برگزاری نشست تولیدکنندگان اوپک و غیراوپک در وین اتریش به منظور دستیابی به توافق درباره کاهش احتمالی تولید نفت صورت گرفته است. ناظران بر این مسأله تأکید دارند که مهم‌ترین دلیل خروج قطر از اوپک مربوط به سیاست و رفتارهای عربستان سعودی در این سازمان و همچنین تنش‌های آن با قطر است. یکی از معضله‌هایی که اوپک اکنون با آن مواجه است، این است که اعضا در نشست‌های این سازمان تصمیم‌هایی با هدف ممانعت از سقوط قیمت نفت اتخاذ می‌کنند اما نگاه سیاسی عربستان سعودی به نفت سبب می‌شود که ریاض در عمل تصمیم‌های اوپک را اجرائی نکند و مطابق با سیاست‌های دولت آمریکا برای کاهش قیمت نفت حرکت کند.

عبدالصمد الوعزی، کارشناس بین‌المللی کویتی در امور انرژی که نماینده این کشور در سازمان اوپک به مدت ۲۱ سال بود، بر این باور است که تصمیم قطر برای خروج از اوپک در وهله نخست تصمیمی اعتراضی است. وی به روزنامه «رای‌الیوم» گفت که دولت قطر احساس می‌کند ۳ کشور عربستان سعودی، آمریکا و روسیه بر بازارهای انرژی و قیمت آن در حال حاضر سیطره دارند؛ امری که باعث شده نقش سازمان اوپک در این زمینه افول کند.

مروان اسکندر، کارشناس اقتصادی لبنان هم معتقد است دوحه می‌خواهد به همسایگان خود یعنی عربستان، امارات و بحرین بگوید: ما سعی کردیم با هم باشیم اما به نظر می‌رسد شما نمی‌خواهید، لذا دوحه این تصمیم را اتخاذ کرد تا اعلام کند کمر همت بسته است تا در جنگی اقتصادی و البته کاملاً جدی با عربستان حاضر شود. با این تفاسیر می‌توان گفت با خروج رسمی قطر از اوپک در واقع یکی از ماموریت‌های آمریکایی محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی پایان خواهد یافت. دونالد ترامپ، اخیراً از بن سلمان در پایین آوردن قیمت نفت به او مجدداً دستور داد قیمت نفت را از این مقدار هم پایین‌تر نباید بنابر آنچه گذشت روشن می‌شود که با خروج قطر از اوپک یکی از ۲ پایه ستون اهمیت بن‌سلمان برای ترامپ فروخواهد ریخت و پس از آن این سوال باقی می‌ماند که ترامپ همچنان با تکیه بر ستون باقیمانده، یعنی فروش سلاح به بن سلمان چقدر حاضر خواهد بود برای حمایت از سلطنت آبی ولیعهد جوان سرمایه‌گذاری کند؟ از سوی دیگر، برخی دیپلمات‌ها در منطقه خلیج فارس می‌گویند بعید نیست قطر متعاقب چنین تصمیمی، دست به اقدام بزرگ‌تری در روزهای آینده بزند، یعنی خروجش از شورای همکاری کشورهای حاشیه خلیج فارس را که نشست سالانه سران آن یکشنبه آینده در ریاض برگزار خواهد شد، اعلام کند. تا این لحظه هنوز قطر آمادگی خود برای مشارکت در این نشست را اعلام نکرده و نیز اعلام نکرده است که تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر ریاست هیأت این کشور را در نشست سران به عهده می‌گیرد یا خیر؟ خروج قطر از اوپک با توجه به نقش محدود آن در این سازمان موجب فروپاشی این سازمان نمی‌شود اما اگر قطر تصمیم بگیرد از شورای همکاری خلیج فارس که هم‌اکنون دچار بحران‌های شدید داخلی است، خارج شود، آنگاه شرایط متفاوت خواهد شد.

دولت فرانسه با تعلیق اصلاحات اقتصادی، مقابل تظاهرات جلیقه‌زدها عقب‌نشینی کرد شکست مکرون، رئیس‌جمهور نامشروع

فرانسه با امتانول مکرون، یک جام جهانی را در زمین فوتبال برد اما در همه عرصه‌های دیگر داخلی و خارجی جز شکست چیزی عایدش نشد. پس از شکست در باقی نگاه داشتن آمریکای ترامپ در پیمان‌های بین‌المللی، جلب حمایت واشنگتن از اتحادیه اروپایی، کسب امتیازی مهم از بریتانیای پساریگزیت، رهبری اتحادیه اروپایی، احیای اقتصاد رو به ورشکستگی فرانسه، ایجاد ثبات سیاسی در فرانسه توسط حزب حاکم «آن مارش»، موازنه قوا با اقتدار روزافزون روسیه در شرق اروپا و البته بی‌آبرویی اخیر پاریس به‌خاطر رسوایی هم‌پیمان جدید مکرون یعنی بن‌سلمان در ماجرای قتل خاشقجی، حالا شورش «جلیقه‌زدها»ی طبقات پردرست علیه تغییرات اشرافی در قوانین اقتصادی که از پاریس به دومین شهر بزرگ فرانسه یعنی ماریس هم کشیده شده، چنان دولت مکرون را به عنوان نوکر بی‌اختیار روتشیلدها به چالش کشیده که عملاً زمام امور از کنترل کاخ الیزه خارج شده و طبق آخرین شنیده‌ها از کردیورهای قدرت در پاریس، یک شورای حکومتی اضطراری اما مخفی همانند آنچه در یازدهم سپتامبر در واشنگتن شکل گرفته بود، در فرانسه روی کار آمده است. با گذشت کمتر از ۳ هفته از اعتراضات خستگی‌ناپذیر مردم حاشیه‌نشین و شهرستانی‌های کم‌پضاعت علیه افزایش بهای سوخت و برنامه اصلاحات اقتصادی مکرون - که کارشناسان فرانسوی شدد و جدیت آن را از انقلاب اجتماعی سال ۱۹۶۸ به این سو بی‌سابقه دانسته‌اند- پاریس تبدیل به شهری جنگ‌زده و نیمه تعطیل زیر آسمانی تیره و تار از دود و آتش شده است، دانش‌آموزان بیش از ۱۰۰ مدرسه هم با تعطیلی مدارس خود به معترضان پیوستند. حتی بازی خانگی باشگاه پاری‌سن ژرمن هم در این شهر آشوب‌زده لغو شد. «آنی هیدالگو» شهردار پاریس دیروز به تلویزیون «فرانس ۳» گفت آشوب‌های اخیر ۳ تا ۴ میلیون یورو به پاریس آسیب‌زده است. این اعتراضات که نشریه آمریکایی تایم آن را به

جنگ داخلی تشبیه کرده و بیورنیوز، انقلابی جدید در اتحادیه اروپایی خوانده بود، حداقل ۴ کشته و ۱۰۴۳ زخمی بر جا گذاشت که فقط ۲۲۲ نفر آنها نیروهای امنیتی بوده‌اند. پلیس فرانسه بیش از ۱۴۲۴ نفر را نیز بازداشت کرده است. جنگ خیابانی ۱۰۰ هزار جلیقه‌زرد با پلیس در شهر پاریس در ابتدای هفته که به «شنبه سیاه» مشهور شد در حالی رخ داد که مکرون ۴۰ هزار مایل دورتر از پایتخت در اجلاس جی ۲۰ بوتنوس ایرس خود را به حل مسائل بین‌المللی نظیر واسطه‌گری برای آشتی جنایتکاری مثل بن‌سلمان با غرب سرگرم کرده بود. رئیس‌جمهور صوری فرانسه که نرخ مقبولیتش در کمتر از ۲ سال از روی کار آمدن به مرز بی‌سابقه ۶ درصد رسیده است، خیلی دیر از آرژانتین بازگشت و وقتی هم که بازگشت مجبور شد به دستور شورای حکومتی اضطراری، سفر برنامه‌ریزی شده‌اش به صربستان را لغو کند تا در جلسه فوق‌العاده الیزه رو در روی نخست‌وزیر «دوآرد فیلیپ» و وزیران ارشد و اقتصادی کابینه، آنها را مجبور کند به جای خودش فعل «غلط کردم» را صرف کنند. دیروز فیلیپ به عنوان رئیس کابینه از تعلیق ۶ ماهه طرح افزایش مالیات

آماده‌باش ارتش صهیونیستی در مرز با لبنان

لایحه عتکوبت گروه بین‌المللی: ارتش رژیم صهیونیستی روز گذشته اعلام کرد عملیات برای شناسایی و تخریب تونل‌های ادعایی گروه مقاومت لبنان را که زیر مناطق شمالی فلسطین اشغالی حفر شده‌اند، آغاز کرده است. ارتش صهیونیستی با ادعای اینکه جنبش مقاومت حزب‌الله از مناطق جنوبی لبنان، تونل‌هایی را زیر مناطق شمالی فلسطین اشغالی حفر کرده، از آغاز عملیات موسوم به «سپر شمالی» خبر داد. سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی با اعلام خبر آغاز این عملیات، مدعی شد: «حفر این تونل‌ها، نقض فاحش حاکمیت اسرائیل است». ارتش رژیم اسرائیل مدعی است که حزب‌الله از تونل‌ها را با هدف اجرای عملیات‌های غافلگیرکننده علیه آنها حفر کرده است و به همین دلیل عملیات سپر شمالی را در سراسر مرز موسوم به «خط آبی» اجرا می‌کند. ارتش صهیونیستی برخی مناطق نزدیک به فنس‌های

دولت فرانسه با تعلیق اصلاحات اقتصادی، مقابل تظاهرات جلیقه‌زدها عقب‌نشینی کرد شکست مکرون، رئیس‌جمهور نامشروع

معیشتی تاریخ اتحادیه اروپایی در کشوری که خود را محور اتحادیه می‌خواند، بهای گزافی را به مشروعبیت حاکمیت فرانسه تحمیل می‌کند که اولین اثرش را خود مکرون متحمل شده است. مکرون که در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ نیز به‌خاطر پایین‌ترین میزان آرای ممکن مرحله اول برای یک رئیس‌جمهور فرانسه (۲۳ درصد)، به فقدان مقبولیت کافی متهم می‌شد، حالا طبق نظرسنجی موسسه ای‌یو‌پ فقط با ۶ درصد مقبولیت به کارش در الیزه ادامه می‌دهد. میزان مقبولیت رئیس‌کابینه او یعنی فیلیپ نیز بسا ۱۰ درصد کاهش به ۲۶ درصد رسیده است. فیلیپ دیروز در حالی تصمیم جدید دولت را مبنی بر اقداماتی برای بهبود قدرت خرید مردم و بهبود وضعیت معیشتی و درآمد کارگران کشور دانست که لحن تهدیدگر رئیسش را همچنان حفظ کرده بود. او گفت: «در خشونت‌های اخیر ۴ تن کشته و صدها تن زخمی شدند و آسیب‌های زیادی به اموال عمومی وارد شد. آنچه در شنبه گذشته رخ داد دیگر نباید تکرار شود. به گفته او دولت آماده مذاکره است و باید بگویم کسانی که مرتکب جرمی شده‌اند، محاکمه خواهند شد». این در حالی است که در روزهای گذشته مکرون و وزیر کشورش، معترضان را خرابکار خوانده بودند اما حالا با عقب‌نشینی آنها، این انتظار برای افکار عمومی به وجود آمده که دولت فرانسه باید از جامعه عذرخواهی کند. در حقیقت رئیس‌جمهور فرانسه با «خرابکار» خواندن معترضان که طبق تازه‌ترین نظرسنجی‌ها حمایت ۸۴ درصد جامعه را پشت‌سر خود دارند، دست به یک انتحار سیاسی زد. به همین دلیل همان‌گونه که از ادامه اعتراضات و ناآرامی‌ها در پاریس و دست‌کم ۲ شهر بزرگ دیگر فرانسه پیداست، تظاهرات معیشتی جلیقه زده‌ها به پایان نرسیده و از این پس به موجی از اعتراضات اجتماعی و سیاسی علیه نامشروع بودن رئیس‌جمهور، پارلمانی که حزب مکرون در آن اکثریت را داراست و کابینه شکست خورده، تعمیم خواهد یافت.

پهپادهای ترکیه‌ای النصره برای حملات شیمیایی

فتنه تکفیری گروه بین‌المللی: یک هفته پس از حملات شیمیایی تروریست‌ها در استان ادلب که به مسموم شدن بیش از ۱۰۰ غیرنظامی منجر شده است، منابع محلی در ادلب فاش کردند گروه تروریستی النصره با هدف انجام حملاتی شیمیایی جدید علیه غیرنظامیان و پایگاه‌های ارتش سوریه ۱۰۰ فرود پهباد تهیه کرده است. این منابع گفتند تروریست‌های النصره این پهبادها را از یک تاجر ترک خریداری کرده‌اند. طبق این گزارش، پهبادها از شهر حارم در نزدیکی مرزهای ترکیه به یکی از پایگاه‌های جبهه النصره در شهرک معره مصرین واقع در ۹ کیلومتری شمال شهر ادلب منتقل شده و تروریست‌های مراکشی و لیبیایی آنها را تحویل گرفتند. منابع محلی در ادلب افزودند: تروریست‌ها

موگرینی: نگرانم قانون جنگل بر روابط بین‌الملل مسلط شود رئیس‌سیاست خارجی اتحادیه اروپایی ترس و نگرانی خود را از تسلط احتمالی قانون جنگل بر اجرای قانون در روابط جهانی ابراز کرد. فدریکا موگرینی گفت توافقات مهم بین‌المللی دچار چالش شده‌اند و ادامه داد: امروز من نگران این هستم که باید تأیید کنیم چنین نظم نوین جهانی هرگز به درستی تحقق نیافته و بدتر از آن این است که خطر جدی، امروز این است که قانون جنگل جایگزین اجرای قانون شده است. همان توافقات بین‌المللی که به جنگ سرد پایان دادند، امروز زیر سوال رفته‌اند. به گفته موگرینی، به جای ارائه نظم نوین جهانی بهتر این است که برای جلوگیری از انحراف قوانین کنونی سرمایه‌گذاری شود.

توافق انصارالله و ائتلاف سعودی برای تبادل اسرا

مسئولان جنبش انصارالله یمن و ائتلاف متجاوز سعودی-اماراتی دوشنبه‌شب بر سر تبادل اسرا به توافق رسیدند. منابع یمنی می‌گویند به موجب این توافق‌نامه، همه بازداشت‌شدگان یمنی یا کشورهای عضو ائتلاف سعودی طی چند مرحله و طبق جدول زمانی آزاد می‌شوند. در این توافق‌نامه آمده است که صلیب سرخ سازمان ملل طرف میانی در مسأله تبادل اسرای دوطرف است. مارتین گریفیتس، نماینده سازمان ملل در امور یمن چندی پیش در شورای امنیت این سازمان اعلام کرده بود طرف‌های درگیر در یمن در آینده نزدیک در سوئد گرد هم می‌آیند و قبل از آن قرارداد مبادله اسرا را امضا خواهند کرد.

تحرکات نظامی آمریکا در قاره سیاه

مجله اینتر سپیبت، اسنادی درباره حضور نظامی آمریکا در قاره آفریقا منتشر کرد که بر اساس آن آمریکا ۲۰ مرکز را در ۴ کشور آفریقایی به پایان رسانده یا در صدد پایان آن است. طبق این گزارش، مشابه مرکز نظامی جیبوتی، آمریکا در آگادیز نیجر در غرب آفریقا پایگاه پهبادی ایجاد می‌کند که هزینه آن بالغ بر ۱۰۰ میلیون دلار می‌شود. نظامیان آمریکایی در ۲۴ منطقه در قاره آفریقا حضور دارند. طبق اسناد این مجله آمریکایی، حضور نظامی آمریکا، شوق آفریقا در سومالی، در ساحل آفریقا، لیبی، گینه و دریاچه چاد است. آمریکا حدود ۷۰۰۰ نظامی در قاره آفریقا دارد و به شکل فزاینده پهبادها را مستقر کرده است تا دست به یورش و حملات بزند.

سقوط سعودی

مواجهه بن‌سلمان با روح خاشقجی

یاسین آکتای: ولیعهد سعودی، محمد بن سلمان، پس از واقعه دلخراش قتل جمال خاشقجی برای نخستین بار از عربستان خارج شد. او اول به امارات عربی متحده سفر کرد تا با رفیق خود، محمد بن زاید، ولیعهد امارات دیدار کند و سپس برای حضور در نشست جی ۲۰ به آرژانتین رفت. همه جهان کنجکاو بودند که در جی ۲۰ با محمد بن سلمان چگونه برخورد می‌شود. چرا؟ به خاطر آنکه دست پس از قتل خاشقجی، نام ولیعهد عربستان عنوان مظنون درجه یک این پرونده در اذهان جهانی برجسته شد. خود محمد بن سلمان کاری نکرد که در انزوای جهانی قرار بگیرد. تصور می‌کنم هیچکس در جهان نتوانسته باور کند که قتل خاشقجی بدون دستور یا بدون اطلاع محمد بن‌سلمان صورت گرفته است. بر اساس اطلاعاتی که به دست آمده، جمال خاشقجی در آن قتل وحشیانه در عرض ۷/۵ دقیقه جان خود را از دست داد و همه چیز برای او به پایان رسید اما واقعیت این است که در ۲ ماه گذشته مسؤولان، امران و عاملان قتل او هنوز هم کابوسی می‌بینند. آنها در شرایط سخت و دشواری قرار گرفته‌اند و انگشت اتهام جامعه بین‌الملل به سوی آنها دراز شده است. قطعاً محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی پیش از سفر به آرژانتین و حضور در جمع سران کشورهای عضو جی ۲۰ بارها به این فکر کرده که به این سفر برود یا نه؟ نتیجه نهایی این بوده که اگر به سفر نرود در گونه‌ای انزوای بین‌المللی قرار می‌گیرد و به همین خاطر سفر کرد اما چنانکه دیدیم در جی ۲۰ قلاب ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به او سلام داد و دیگران ترجیح دادند از کنار او بگذرند و وی را تحویل نگیرند. دیدیم که بن‌سلمان در سفر به تونس و مصر هم تنها از طرف سران و نمایندگان دولت مورد استقبال قرار گرفت و مردم این کشور مواضع سختی علیه او اتخاذ کردند، بنابراین می‌توان گفت محمد بن‌سلمان هر جا که برود با روح جمال خاشقجی روبه‌رو می‌شود.

* ستون‌نویس روزنامه یمنی شفق

مدیر سیا را جنایت بن‌سلمان را در سنا بر ملا می‌کند؟

خاشقجی، نقطه ضعف ترامپ مقابل کنگره

رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا سرانجام برای ارائه گزارش رسمی درباره حقایق قتل جمال خاشقجی به مجلس سنارفت. به گزارش وال‌استریت ژورنال، «جینا هاسپل» صبح روز سه‌شنبه به وقت نیویورک در نشستی با رهبران سنا، آنها را در جریان داده‌ها و نتیجه‌گیری‌های موجود در باره قتل روزنامه‌نگار منتقد عربستانی توسط رژیم سعودی قرار خواهد داد. این در حالی بود که کاخ سفید، هاسپل یا هر مسؤول دیگر سیا را از گزارش رسمی به سنا درباره قتل خاشقجی بازداشته بود اما انتشار غیررسمی فرازاها و اسنادی از تحلیل دستگاه اطلاعاتی آمریکا درباره این جنایت در روزنامه‌ها و شبکه‌های تلویزیونی عملاً دونالد ترامپ را مجبور به عقب‌نشینی کرد، به طوری که او در آخرین موضع‌گیری خود در این رابطه پذیرفت که گزارش سیا حاوی اطلاعات درستی است. همچنین واکنش تند اهالی کنگره و حتی بسیاری از جمهوریخواهان از هاسپل به دلیل حضور نیافتن در جلسه پشت درهای بسته سنا هم‌زمان با مشارکت مایک پمپئو و جیمز ماتیس، وزیران خارجه و دفاع آمریکا جهت ارائه گزارش مزبور، به انتقادات تندی از سیاست‌های واشنگتن در قبال سعودی منجر شد که ترامپ را بیش از پیش به عقب‌نشینی واداشت.

سناتورها و اعضای خانه نمایندگان به رهبری لیندسی گراهام، سناتور هم‌حزبی ترامپ که شنبه با به برکناری بن‌سلمان از سلسله‌مراتب قدرت سعودی اعتقاد دارد، تهدید کردند اگر مدیر سیا در کنگره

درباره قتل خاشقجی شهادت ندهد، تدابیری اتخاذ کننده؛ جمله‌ای ندادن به بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۲۰۱۹. گراهام پیش از آمدن هاسپل به سنا خطاب به ترامپ گفت: «دیگر نباید بیش از این از هم‌پیمان سعودی‌ات بخواهی عرف‌های متدنه‌انه را نقش‌کنند. شکست در توبیخ محمد بن‌سلمان چراغ سبزی به سرکشان است که مخالفان‌شان را یکشنده».

این در حالی است که یک روز پیش از جلسه مستقیم مدیر سیا با سران سنا، «روس ریدل» مقام اطلاعاتی سابق این سازمان که در حال حاضر در موسسه تحقیقاتی بروکینگز فعال است به روزنامه نیویورک تایمز گفته بود داده‌های سیا تقریباً جای هیچ شکلی باقی نمی‌گذارد که ولیعهد سعودی از طریق تماس‌های مکرر یازده‌گانه و شنوندن شده با سعود القطانی، دستیار ارشدش، خود عملیات ترور خاشقجی را مدیریت کرده است.